

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL EPARHIEI DE CLUJ-GHERLA, CU UN ADAOS NEOFICIAL

Abonamentul pe un an 200 Lei. — Apare de 2 ori pe lună. — Inserațiuni se primesc după învoială

PARTEA OFICIALĂ

IULIU

*din îndurarea lui Dumnezeu și grația Sfântului Scaun Apostolic al Romei
Episcop român unit de Cluj—Gherla,*

Veneratului Cler și iubitului popor dreptcredincios

Dar și Binecuvântare dela Dumnezeu Tatăl și Mântuitorul Nostru Isus Hristos!

Venerați Frați și Preaiubiți Fii!

Lumea și-a pierdut pacea. Popoare mari, puternice, cele mai mari și cele mai puternice, cari stau în fruntea popoarelor lumii, sunt în plin și înfricoșat războiu, pe moarte pe viață. Se cutremură, cu adevărat, lumea întreagă de durere și înfricoșare în fața nenorocirii omenirii întregi. Pentru că nenorocire este pentru întreaga omenire această lume fără pace. Fără de pace. Fără de nimic, pentru că dacă-i lipsește pacea nimic nu-i folosesc toate.

Ingâmfate și trufașe au fost popoarele pentru tot ce au câștigat, de știință și bogăție, pentru toată comoara sufletului și a trupului pe care se simțeau stăpâni. În trufia gândului mulți n'au mai voit să știe de Dătorul tuturor bunătăților și au nesocotit pe Acela care s'a chemat pe sine lumina lumii. Inceputul și Sfârșitul. „*Eu sunt lumina lumii, cine îmi urmează mie, nu umblă întru întunec ci are lumina vieții*“.

Această lumină a vieții a fost nesocotită și s'a intrat în umbra morții. Și lumea atât de înaintată, care s'a mândrit să spună că trăește veacul luminii, a intrat pe calea morții. Întunec mare s'a pogorit pe pământ, întunecul morții. Ce-i folosește lumii toată știința, toată bogăția, toată puterea, când toate acestea au ajuns în slujba morții. A morții omului, a morții fratelui!?

Cum răsună proaspet dumnezeescul cuvânt al Mântuitorului lumii: „*Ce-i folosește omului de-ar dobândi lumea întreagă, iară sufletul său și-l va pierde. Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul Său*“. Ce-i folosesc lumii toate câte la are dacă și-a pierdul sufletul. Dacă nu s'a îmbogățit întru Dumnezeu.

Stă omul din Evanghelie și se frământă, ce să facă căci foarte îi rodise țarina și nu știa unde să așeze rodul bogat. N'a aflat altceva mai bun de făcut decât să-și strice hambarele și să-și facă altele, mai mari, pentru a spune sufletului său: ai multe bogății, pe mulți ani, mânâncă, bea, veselește-te. Dar

glasul înfricoșat rostește: Nebune, în noaptea aceasta vor cere sulfetul tău și toate câte ai adunat ale cui vor fi. Așa este cel ce nu se îmbogățește întru Dumnezeu. Așa este, Venerați Frați și iubiți credincioși. A cui este rodul scump al științei, a cui bogățiile și comorile adunate, din greu, pentruca lumea să fie mai fericită. Totul pare închinat morții. Lumea a pierdut sufletul bun, sufletul luminat de lumina Celui ce este lumina lumii, sufletul încălzit de dragostea Aceluia care din sufletul dragostei sale ne-a dat nouă, pentru înfrățirea tuturor. Căci întru aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu față de noi că din sufletul său ne-a dat nouă, întru care ne chemăm și aievea suntem fiii ai lui Dumnezeu. Acest suflet dumnezeesc al dragostei l-a pierdut lumea. Dragostea multora s'a răcit. Ce-i folosesc lumii toate cu cari s'a mândrit, dacă și-a pierdut sufletul primit pentru a trece din moarte la viață. Iată cum vedem pe cei luminați de lumina lui Hristos, nesocotindu-L, trecând dela viață la moarte. Au pierdut sufletul, au pierdut pacea. Cine poartă vina? Noi nu ne facem și nu putem să ne facem judecători într'o lume nefericită, fără pace. Toată judecata este a mea, zice Domnul Dumnezeu. Eu voiu face dreptate și voiu rosti dreaptă judecată. Vestim, însă, cu tărie, cuvântul vecinului adevăr: „*Ce-i va tolosi omului de-ar dobândi lumea întreagă iar sufletul său și-l va pierde.*”

Cu acest cuvânt al prețului sufletului vin, cu drag, ca totdeauna, Venerați Frați și preaiubiți fii, în mijlocul vostru în aceste zile de mare îngrijorare.

Datoria noastră este de a fi împreună cu voi, lângă voi, pentru a Vă spune cuvânt de liniștire și de îmbărbătare. „*Nu vă temeți — zice Domnul, — eu sunt*“. Cu cât este primejdia mai mare cu atât mai aproape este Domnul. Cu picior statornic s'a apropiat, pe spinarea mării de corabia, învăluită de valurile înfricoșate ale mării, în care apostolii Domnului se luptau cu moartea. *Nu vă temeți, Eu sunt*, a fost cuvântul liniștitor al sufletelor și al mării căreia i-a poruncit să se liniștească. Într'o clipă au ajuns la liman.

Nu vă temeți, Domnul este aproape; este în sufletele voastre credincioase. În sufletele voastre bogate, prin această credință, în care v'ați îmbogățit întru Dumnezeu. Sufletul credincios; iată puterea de viață, biruitoare a toată primejdia.

Sufletul curat și senin, biruitor în fața morții. Acest suflet sănătos, bogat în Domnul, prețuește mai mult decât lumea întreagă. Pe acesta omul nu-l va da în schimb pentru nimic în lume.

Acest suflet este puterea noastră, sănătatea și viața noastră. Viața neamului întreg și chezașia biruinții într'o lume fără pace. Pacea noastră, Domnul nostru, întru care am crezut și căruia s'au închinat părinții noștri, ne-am închinat noi și ne închinăm: *Impăratului păcii și Mântuitorului sufletelor noastre.*

Intrăm în sfântul post al Nașterii Mântuitorului. Așezarea sfintei Maicii Biserici, pentru pregătirea sufletelor, pentru marele paznic al nașterii *Impăratului păcii.*

Să ne reculegem, Venerați Frați și preaiubiți fii. Să curățim sufletele noastre, să le împăcăm cu Dumnezeu, pentru a trăi cu sufletul dumnezeesc al darului sfințitor, pentruca Domnul să trăiască în noi, cu sufletul dragostei sale. Pentruca să avem în noi pacea Domnului. Să ne așezăm în dreptatea lui Dumnezeu și cu dreptate față de aproapele nostru; „*pentruca pace multă este celor ce fac dreptatea*“. Să stăpânească sufletele noastre sufletul Domnului, dragostea Lui.

Să trăim viața noastră ca fiii lui Dumnezeu și ai luminii sale, iubindu-ne unii pe alții, cei înfrății prin acelaș suflet dumnezeesc. Astfel să mărturisim

credința în Dumnezeu, prin faptele iubirii deaproapelui. Nu cu vorba, ci cu fapta, ajutându-ne unii pe alții.

Cu aceste hotărâri sfinte, de a face bine și ajutorință fratelui, se mobilizăm toate puterile sufletului creștinesc și să înfăptuim marea concentrare sufletească a celor rămași acasă, pentru a aduce jertfă frățească, a unuia pentru altul, cum stau, cu toții înfrățiți la datorie, unul pentru toți și toți pentru unul, la hotârile țării scumpe sufletului nostru. Toți în aceeași îmbrăcăminte, uniforma ostășească a Regelui și a Țării, cu acelaș suflet, gata de jertfă a unuia pentru altul.

Toți cei duși la datorie, sunt duși pentru noi, pentru toți. La rândul nostru, noi toți trebuie să ne socotim mobilizați și concentrați pentru a aduce jertfă de ajutorință pentru cei rămași acasă fără brațul de lucru al părintelui sau al fratelui sau al feciorilor, ieșiți la paza și apărarea țării și a vieții tuturor, la nevoie.

Să nu simtă mama văduvă lipsa fiilor sau soția cu pruncii cari nu pot prinde coarnele plugului, lipsa soțului și a părintelui. Să simtă însă cu toții că suntem o familie și un suflet, însuflețiți cu toții de dragostea unuia față de altul.

În aceste vremuri mai ales, să se simtă ce este o parohie, ce este o filie. O familie creștinească, însuflețită de credința vie a faptelor bune.

Nu este iertat, Frații mei, să se afle în parohie sau filie o singură palmă de loc nearată pentru concentrarea membrilor familiei, nici un singur lucru neisprăvit. Concentrarea noastră sufletească are să plinească întreaga lor muncă.

Aceasta nici nu atât din milă ci din datorie. Cei plecați plinesc, cu dragă inimă, datoria cea mare pentru toți. Cei de acasă sunt chemați la aceeași datorie pentru toți. Cu adevărat, însă, această datorie o îmbrăcăm în dragostea sufletului nostru creștinesc. Vine iarna, iubii mei. Să dăm totul, cu dragă inimă, ce ni-se cere pentru ostașii noștri și să dăm cu dragă inimă pentru cei lipsiți de acasă. Cum ar putea sta liniștită familia creștinească, parohia și filia liniștită în suflet și înaintea lui Dumnezeu, pregătindu-se de Praznicul Nașterii Domnului, știind că în mijlocul familiei rămân frați și surori în suferință, neajutorați, nehrăniți, neîmbrăcați. Bineștiind că pe toți aceștia, pe cei mai lipsiți, Domnul i-a chemat frații săi.

Postul nostru de Crăciun, iubii mei, să fie postul faptelor bune, a faptelor iubirii creștinești, a datoriei sufletului creștinesc și a milosteniei. Să ne înfrățim, tot mai mult, în acest suflet al iubirii dumnezeiești și să ne îmbogățim, tot mai mult, întru Domnul, pentru bucuria și fericirea sufletului nostru. Pentru pacea lui.

Domnul ne va da pacea sa. Ne va da bucuria păcii sale.

Prin acest suflet viu al înfrățirii, prin fapte bune, vom fi tari, vom fi nebiruiți.

Chem dară, în numele Domnului la sufletească mobilizare tot sufletul creștinesc. Frații mei preoți sunt rugați, cu toată dragostea sufletului meu, să stea cu sfințenie și dragoste la postul de cinste al datoriei slujbei divine, care li s'a încredințat. Post de comandă sfântă este al vostru. Duceți sfânta lucrare cu rod înainte. În ceasurile grele să fiți și mai aproape de fiii sufletești, întru toate lângă ei. Prin voi să simtă cu toții apropierea Mântuitorului Isus: „Unde sunt doi sau trei adunați în numele meu acolo sunt eu în mijlocul lor.“ Ființa de față a Domnului s'o simtă familia creștinească prin voi. În ajutorul vostru să fie Curatoratele cari să-și cunoască de sfântă datorie această slujbă de ajutorare a celor lipsiți, în ori ce privință. Asociațiile scumpe sufletului nostru ale Agrului și Reuniunile Mariane, în frunte cu surorile noastre preotese, să arate viața lor sfântă prin faptele de iubire creștinească.

Am avut nespūsă bucurie în săptămânile scumpe sufletului meu, ale vizitațiilor canonice din tot anul, când în fiecare sat s'au prezentat atât de frumos, cu cuvinte atât de calde și cu hotăriri atât de sfinte, Reuniunile Agrului și cele Mariane. Am credința tare că acum, în ceasurile grele de încercare și de îngrijorare, aceste Reuniuni ca niște îngeri păzitori vor revărsa mângăieri pe calea aleasă și binecuvântată, pe care le-a chemat Domnul, la împreună sfântă lucrare cu biserica, în slujba Sa.

Cât de frumoși sunt pașii celor, ce vestesc pace, a celor ce vestesc cele bune. Bunăvestirea mângăierii și a păcii o veți duce, dragii mei, în casele celor neajutorați, a celor lipsiți, în orice chip, în familiile și casele fraților mai mici ai Domnului.

Plecați dară, pe tot întinsul acestei vlădicicii păzite de Domnul, pe cărările cele frumoase ale lui, prin parohiile și filiile voastre și puneți în lucrare sufletul Domnului, dragostea lui, care vă însuflețește și vă încălzește și faceți bine. Hrăniți pe cei flămânzi, stâmpărați setea sufletească sau trupiască a celor însetați, îmbrăcați pe cei goli, cercetați pe cei bolnavi, primiți pe cei streini și părăsiți, căutați pe cei întemnițați, știind, că lipsa și durerea tuturor acestora Domnul le-a îmbrăcat. Ascultați apoi glasul tainic și fericitor în sufletul vostru: „Când a-ți făcut unuia dintre acești frați mai mici ai mei, mie mi-ați făcut“. „Veniți binecuvântații Părintelui meu, de moșteniți împărăția, care s'a gătit vouă dela întemeierea lumii“. Mie mi-ați făcut, moșteniți Impărăția. Așa lucrați pentru sufletul vostru și pentru împărăția, spre care călătoriți, pe care o așteptați, împărăția Tatălui nostru.

În acelaș timp nu puteți aduce slujbă mai sfântă și mai rodnică nici pentru împărăția scumpă sufletului nostru, împărăția tuturor Românilor. Cu această lucrare însuflețită de dragostea lui Dumnezeu și a deaproapelui într'o putere nebiruită a sufletului, înfrățiți cu fapta, devenim un suflet și un trup, așezat pe temelia nesdruncinată a dragostei.

Așa întemeiem, puternică, împărăția lui Dumnezeu în sufletele noastre, care, după cuvântul marelui apostol al neamurilor, este dragoste, pace și bucurie întru Spiritul Sfânt; și tot așa întemeiem, puternică, împărăția scumpă sufletului nostru, din această lume, care și ea își reazimă viața pe dreptate, pace și bucuria obștească a sufletului neamului întreg.

În acelaș gând sfânt ne-a chemat Regele luminat, pe cărarea iubirii unuia spre altul, nu numai cu vorba, ci cu fapta, îndemnând pe toți pe aceeași cale a înțelegerii și a iubirii frățești, chezăsuind astfel rodnică lucrare, pentru binele obștesc, și așezând temelie nebiruită împărăției, în fruntea căreia L-a așezat Dumnezeu, în iubirea creștinească. Putem mulțumi fericiți lui Dumnezeu, că ceasul de cumpănă, în care se cântărește sufletul neamurilor, ne-am aflat în această unire sufletească, prin regească, luminată, înțeleaptă așezare. Cu sufletul unit cumpănim greu în cumpăna vremilor.

S'o spunem cu glas înalt, isvorit din suflet drept: Regele iubit a avut dreptate. Ne-a chemat la iubire de frate, ne-a îndrumat la unire, pentru a împleți, cu toții, toate puterile într'o singură lucrare, pentru sănătatea și puterea neamului, pentru viața lui și fericirea țării. Pe această cale de lumină ne-au aflat zilele încercării.

Prin regeasca îndrumare și așezare, ne aflăm tari în fața vremilor, cu tăria acestui suflet. S'au făcut toate îngrijirile pentru buna apărare, în grija Lui prevăzătoare, cu împreună lucrare a cârmuitorilor, chemați la sfat și la împlinirea cârmuirii, dar mai pe sus de toate, pentru aceste ceasuri avem puterea sufletului așezat pe calea unirii și a dragostei frățești.

Domnul țării a grăit pe bună dreptate, din sufletul neamului întreg,

când a vestit lumii, că noi dorim pacea cu toată lumea, noi *voim* această pace și *apărăm* această pace. Nu dorim, decât să muncim în pace pe pământul nostru și al părinților noștri, pe care suntem hotărâți să-l și apărăm. Mare și înțelept Rege. Iubitor și ocrotitor al neamului. Părintele Patriei. Recunoștința noastră este dragostea sufletului nostru și urmarea cu credință a cărării îndrumării regești.

Pentru aceea să înălțăm sufletele noastre spre Dumnezeu și să-i mulțumim, pentru ce ne-a dăruit. Cu noi este Dumnezeu. Să-l păzim în sufletul nostru. Să-l slujim cu credință, să-l iubim, căci mai înainte ne-a iubit El pe noi.

Să înălțăm rugăciuni pentru Regele iubit, ca să poată îndrepta, cu minte luminată și braț înalt, pașii neamului pe căile păcii și ale vieții.

Cu suflet drag și împăcat să purtăm greutatea zilelor, purtând sarcina unul altuia. Este pentru binele nostru al tuturor.

Cu acest gând să intrăm în sfântul post al Crăciunului. Să întărim sufletul nostru cu darul lui Dumnezeu și întemeiați în credință, să săvârșim, cu toate puterea sufletului, binele.

Este firesc, că a Domnului chemare pentru grija fraților Săi mai mici, a căror lipsă și durere bine a voit a-le lua asupra Sa, se îndreaptă, înainte de toate, nouă, așezat fără vrednicia noastră, slugă tuturor. Am socotit deci, potrivit acest ceas pentru vestirea închinării crutărilor noastre de *un milion Lei*, ca izvor de un strop de alinare pentru frățiorii Domnului. Numele fondului va fi „*Frățiorii Domnului*“, iar literile de întemeiere, cuvintele Domnului Isus, cari cuprind toată durerea și suferința omenească, cu care s'a identificat: „*flămând am fost, și mi-ați dat să mânânc; înșătoșat-am, și mi-ați dat să beau; strein am fost, și m-ați primit; gol am fost, și m-ați îmbrăcat; bolnav am fost, și m-ați cercetat; în temniță am fost, și ați venit la mine... Doamne, când?... Adevăr grăesc vouă: Când ați făcut unuia dintre acești mai mici frați ai mei, mie ați făcut*“. Ioan, XXV., 34—40.

Rog pe Domnul, să primească această smerită închinare fraților Săi mai mici, luați în grija iubirii Sale dumnezeiești și încredințați sufletului dragostei sale, dat nouă.

Frații mei preoți sunt invitați, ca îndată după sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului, să-mi facă bucuria, vestindu-mi, prin oficiile protopopești, tot ce au plinit din această chemare, în numele și pentru numele Domnului Isus, în parohia, respectiv în filiala lor, dimpreună cu surorile preotese, Curatorate, Agru și Reuniunile Mariane.

Am toată credința, că tot sufletul creștinesc, însuflețit de dragostea Domnului Isus, va aduce rod de fapte bune în sfântul post al Crăciunului și astfel, pregătit cu suflet luminat, va primi, pentru sine și pentru scumpii săi, de acasă și dela hotare pacea Domnului.

Pentru această pace să ne rugăm, Venerați Frați și iubiti fii credincioși, să ne rugăm cu stăruință și cu căldură, căci puternic și bun este Dumnezeu să risipească norii grei plini de primejdie și să ocrotească țara scumpă în pace. Să ne rugăm pentru pacea a toată lumea, căci pacea noastră va fi deplină într'o lume așezată în pace. Să ne rugăm cu toții, să faceți mai ales rugăciuni cu pruncii nevinovați, ale căror rugăciuni străbat porțile Ceriului. Ei sunt cei mai mari și cei mai puternici în Impărăția lui Dumnezeu. Faceți, mame credincioase, să se roage pruncii voștri pentru pacea lumii. Dumnezeu poate să dea pace lumii întregi pentru rugăciunea unui singur copilăș. Poate va fi chiar copilășul vostru, care va aduce pacea insetată de o lume întreagă.

Cu rugăciune stăruitoare pentru pace să ne pregătim pentru Nașterea Domnului, care să fie de folos, cu pace, pentru lumea întreagă.

Nu vă temeți, Domnul este aproape. Trimiteți cuvânt de mângăiere și de îmbărbătare scumpilor voștri, cari se află la datorie pentru neam și pentru țară; pentru fiecare dintre noi. Unirea voastră, iubirea voastră, în împrumutata ajutorință frățească, să le fie mângăierea și tăria. Trimiteți-le cuvântul dragostei sufletului meu, pe care l-am rostit prin toate satele voastre, vouă și lor, și a Domnului binecuvântare pe care o cerșesc pentru toți.

„Darul Domnului, cu voi“.

„Dragostea mea cu voi cu toți întru Hristos Isus. Amin“.¹⁾

Nr. 8264-939.

Episcop Iuliu

Aceasta pastorală se ve ceti din partea Onorat Fraților Voastre, popoului credincios în prima Duminecă din post. In filii în Dumineca următoare.

¹⁾ I. Cor. XVI., 23—24.

Telegrame omagiale:

Cu ocazia aniversării zilei nașterii a **Majestății Sale Regelui Carol II.** am închinat Părintelui Patriei renăscute prin regeasca nouă așezare, în numele Clerului și al poporului credincios al Eparhiei noastre, din inimă caldă, omagiul urărilor de sănătate și viață binecuvântată întru lungime de zile pentru sănătatea și viața neamului temător de Dumnezeu și iubitor de Rege.

Majestatea Sa Regele s'a îndurat preagrațios a ne răspunde cu următoarea telegramă:

P. S. Sale Episcop Iuliu Hossu, Cluj

București Palatul Regal

Mulțumirile mele Prea Sfinției Tale pentru caldele omagii și frumoasele urări.

CAROL R.

Cu ocazia aniversării zilei de naștere și intrării în majorat a **Măriei Sale Mihaiu, Marele Voivod de Alba Iulia,** am împărțășit, cu dragă inimă, **Majestății Sale Regelui Carol II.** în numele clerului și al poporului credincios din Eparhia noastră, bucuria sufletului părintesc al Majestății Sale, rugând pe totputernicul Dumnezeu să-i ocrotească pașii frumoși pe cărarea mării și a strălucirii Tronului Părintelui prealuminat pentru bucuria și fericirea tuturor Românilor.

Majestatea Sa Regele a binevoit preagrațios a ne răspunde cu următoarea telegramă:

Prea Sfinției Sale Episcop Iuliu Hossu, Cluj

București Palatul Regal

Vă mulțumesc pentru caldele urări de ziua preaiubitului Meu Fiu

CAROL R.

Numiri.

Onoratul *Alexandru Paul*, administrator parohial în *Lelești* tractul *Re-teagului* este numit paroh.

Din șed. cons. 12 Octomv. 1939.

Onoratul *Ioan Robu*, administrator parohial în *Batin* tractul *Reteagului* este numit paroh.

Din șep. cons. 19 Octomv. 1939.

Nr. 7383

Onoratul *Iosif Chirvai*, administrator local în *Băișoara*, este numit administrator local la parohia *Muntele Băișorii* tractul *Ierii*.

Din șed. cons. 26 Octomv. 1939.

Nr. 7739

Onoratul *Iuliu Muntean*, administrator local în *Muntele Băișorii* este numit administrator local la parohia *Băișoara*.

Din șed. cons. 27 Octomv. 1939.

Nr. 7739

Onoratul *Deuțiu Ioan*, preot nou-hirotonit este numit administrator local la parohia *Ticu*, tractul *Cluj-Mănăstur*.

Din șed. cons. 9 Noemv. 1939.

Nr. 8191

Onoratul *Iuliu Morariu*, preot nou-hirotonit este numit administrator parohial la parohia *Suplaiu* vicariatul *Rodnei*.

Din șed. cons. 9 Noemv. 1939.

Nr. 8192

Transferări

Onoratul *Gheorghe Neamț* parohia, fost absolvat dela parohia *Hășdate* Vicariatul *Gherlei* și numit în aceeași calitate la parohia *Brăișor* tractul *Huedinului*.

Din șed. cons. 14 Iunie 1939.

Onoratul *Alexandru Fărcaș*, administrator parohial în *Ticu* tractul *Cluj-Mănăstur* e transferat, la cerere, în aceeași calitate la parohia *Hășdate* vicariatul *Gherlei*.

Din șed. cons. 14 Iunie 1939.

Nr. 7900

Hirotoniri.

În ziua de 12 Octomvrie a. c. au fost hirotoniți întru ipodiaconi și diaconi în capela Reședinței noastre episcopoești din Cluj, iar Duminecă în 15 Octomvrie a. c. în biserica Catedrală „Schimbarea la Față întru preoți: clericul nostru absolutent *Ioan Deuț* și clericul *Victor Gârlonța* din Arhidieceză.

Cluj, la 18 Octomvrie 1939.

Nr. 7431

*

În ziua de 26 Octomvrie a. c. au fost hirotoniți întru ipodiaconi și diaconi în capela Reședinței noastre din Cluj, iar Duminecă în 29 Octomvrie a. j. în biserica Catedrală „Schimbarea la Față“ întru preoți, clericii absolvenți *Iuliu Morariu* și *Ioan Chira*.

Cluj, la 4 Noemvrie 1939.

Nr. 7845

Amânări de sfințiri de biserici.

La cerere, în împrejurările date, amânăm sfințirile bisericilor din parohiile *Poșaga de jos*, *Ceaba*, *Buzaș* și *Băbiu*.

Deasemenea se amână congresul diecezan și congresul general al Agrului, pentru vremuri mai liniștite, când cu ajutorul Domnului se vor afla toți credincioșii la vetrele lor.

Cluj, la 22 Octomvrie 1939.

Nr. 7641

Pentru Crucea Roșie.

Venerați Frați,

Societatea Crucea Roșie, care activează de trei sferturi de veac pentru alinarea suferințelor omenești, iugrijind de răniți în vreme de războiu de cei mobilizați și concentrați în vremuri grele, de cei bolnavi și săraci în timp de pace, face un călduros apel prin filiala ei din Cluj, către toate inimile creștinești, să contribuie care cu ce poate în acest nobil scop.

Apelul se face acum nu numai către publicul din orașe ci și către săteni.

Lăsăm de acea Onorațiilor membrii și clerului diecezan să îndemne poporul în biserică și cu ori ce prilej să contribuie cu ce au; pânză, lână, cânepă, albituri etc.

Obiectele adunate la casa parohială vor fi trimise prin primăriile comunale comitetului Crucii Roșii din Cluj raportându-se și nouă.

Venerații Frați vor explica popozului rostul Crucii Roșii și a lucrurilor ce li se cer.

Cluj, la 23 Octomvrie 1939.

Nr. 7594.

Spre știre.

Multe biserici parohiale mai bine înzestrate dispun de o serie întreagă de ornate bisericesti dintre cari unele mai stricate nu se folosesc de ani de zile. Deasemenea au potire și discuri ne utilizate, mai vechi, cari dacă s'ar auri din nou ar putea fi utilizate.

Cum pe de altă parte avem multe biserici cu credincioși săraci, slab înzestrate, și într'alte părți capele lipsite de inventarul necesar, lăsăm Veneratului Cler și curatoratelor bisericesti ca ornatele în stare mai bună, potire și discuri, de cari se pot lipsi, să trimită acestui Ordinariat ce pot, pentru înzestrarea bisericilor sărace. Scoaterea lor din inventarul bisericii respective, o vom aproba. Deasemenea unde s'ar afla vre-o evanghelie sau apostolier etc. cu litere latine cari nu se folosesc să se trimită, cel puțin pentru folosință, se vor primi toate cu mulțumită.

Cluj, din șed. cons. 27 Oct. 1939.

Nr. 7789.

Pentru biserica din Brezoiu.

La întreprinderile forestiere din regiunea *Brezoiu* lucrează în permanență 500—600 muncitori lemniari de profesiunea noastră, pe lângă că anual se pârândează alte sute de lucrători. Ei sunt din toate regiunile provinciei noastre bisericesti. Iniințarea acolo a unei parohii și ridicarea unei biserici

etc., sunt măsuri indispensabile.

De acea lăsăm Veneratul Cler să facă o colectă în toate bisericile într'o Duminecă, după ce va fi anunțat înainte în biserică scopul ei. Rezultatele se vor trimite la Venerata Administrație Capitulară cu referire la acest ordin, și cu mențiunea pentru parohia *Brezoiu* Raportând deodată prin Mult Onoratul Oficiu protopopesc acestui Ordinariat.

Cluj, din șed. cons. 2 Noemv. 1939.

Nr. 7870—939

Rentele pentru pierderile prin conversiune.

Sosindu-ne titlurile de rentă 4^{1/2} din 1936 emise de Onoratul Minister al Finanțelor ca despăgubiri la depunerile fondurilor bisericesti și culturale ale Episcopiei noastre pentru pierderile suferite de pe urma legii conversiunii, am hotărât ca aceste titluri de rentă să se păstreze, din motive de economie derivând din dificultatea practică a schimbării cupoanelor, la Administrația noastră Capitulară, care le va administra ca depozite ale respectivelor biserici, ori fonduri, ținându-le la dispoziție pentru orice scopuri aprobate, în baza deciziunilor curatoratelor, de acest Ordinariat.

În special pentru cazul, că s'ar decide vânzarea titlilor parțial sau integral, cupoanele pe 1938/39 vor rămâne în posesiunea titularilor, răscumpărându-se titlurile din partea fondurilor noastre, cu o reducere de 50% din valoarea lor nominală.

Pentru confirmarea primirii acestor titluri de rentă și justificarea cu acte în regulă la forurile tiscale în drept, am trimis chitanțe tuturor parohiilor interesate, pe calea oficiilor protopopesti, pentru a fi semnate și remise aici. În temeiul datelor specifice din acele chitanțe, titlurile de rentă vor fi a se trece în socotelile bisericesti pe anul curent.

Cluj, din șed. cons. 27 Noemv. 1939.

Nr. 7874 - 1939

Cari sunt dobânzile legale?

Ministerul Cultelor și Artelor ne transmite adresa Ministerului de Finanțe Nr. 216,733/1939, trimisă tuturor Administrațiilor Financiare din țară, și unde se arată care este dobânda legală și cum urmează a se calcula pe diferite intervale, eventuale dobânzi în toate cazurile în cari este prevăzută calcularea și eventual urmărirea lor din partea fiscoi.

Cotele exacte pentru calcularea acestor dobânzi sunt acestea :

5% până ia 19 Maiu 1925.

10% dela 20 Maiu 1925 — 1 Maiu 1929.

12% dela 2 Maiu 1929 — 13 Maiu 1929.

13.50% dela 14 Maiu 1929 — 25 Nov. 1929.

13% dela 26 Nov. 1929 — 31 Martie 1931.

9% dela 1 Apr. 1931 — 3 Martie 1932.

8% dela 4 Martie 1932 — 4 Aprilie 1933.

8% de 5 Aprilie 1933 — 14 Dec. 1934.

5.50% dela 15 Dec. 1934 — 4 Maiu 1938.

4.50% dela 5 Maiu 1939 — începând, pentru scontul B.N.R. rămâne 3.50% (scontându-se 1% peste scontul B.N.R.).

Cotele arătate mai sus credem, că sunt aplicabile și când ar fi vorba de urmărirea unor debitori eventuali ai bisericilor, întrucât aceștia nu ar beneficia de dispoziții mai favorabile în urma unor legi speciale (ca d. p. a asanării datoriiilor etc.).

Cluj, din șed. cons. 9 Noemv. 1939.

Nr. 8045—939

Fundațiunile Misale.

Dupăce vechile dispoziții diecezane privitor la capitalul fundațiunilor mi-

sale nu mai ating cerințele normelor unor asemenea fundațiuni, dispunem, ca pentru viitor fundațiunile misale să fie făcute astfel, ca la sate pentru o sfântă liturgie la an, capitalul fundațional să fie cel puțin de 4000 Lei, adică patru mii Lei, iar la oraș tot pentru o sfântă liturgie la an capitalul fundațional să fie 5000 Lei, adică cinci mii lei.

Referitor la majorarea stipendiului misal și repartizarea venitului fundațiunilor misale rămân în vigoare tot normele vechi: 80% sunt stipendiul misal (din care sumă se va plăti și cantonului și crâșnicului după obiceiul locului) 10% sunt ale bisericii respective și 10% se adaug la capitalul fundațional.

Intrucât pentru fundațiunile misale s'ar dona realități pentru orientare vor servi procentele ce le aduce capitalul de 4000 Lei pentru venitul ce va trebui să-l aducă acele realități.

Cluj, din șed. cons. 26 Iunie 1939.

Nr. 7797—939

Pentru cei de pe listele legionare.

Publicăm mai jos comunicatul apărut în ziarul Tribuna Nr. 239 din 18 Octomvrie a. c., pentru-ca preoții și credincioșii noștri cari au acționat sau au fost bănuți că acționează în fostele organizații legionare să-și poată clarifica deplin situația actuală.

„Toți acei, cari au acționat prin graiu sau scris și doresc a fi șterși de pe listele de legionari, pe cari autoritățile le posedă ca unii ce au renunțat definitiv, pot cere acest lucru printr'o scrisoare adresată direct Domnului General *Gabriel Marinescu* Ministrul Ordinei Publice“.

Cluj, la 24 Octomvrie 1939.

Nr. 7757

Serviciile divine la Straja Țării.

Publicăm spre luare la cunoștință următorul răspuns primit dela Comandamentul Străzii Țării:

COPIE

STRAJA ȚĂRII
Comandamentul

Nr. 49.954 Data: 5 Oct. 1939.

Inalt Prea Sfințite,

La adresa Dvs. nr. 6175/939, am onoare a Vă face cunoscut, că suntem de acord cu propunerile Inalt Prea Sfinției Voastre, de a se amenaja la Centrele noastre de îndrumare, câte o sală potrivită pentru săvârșirea serviciilor divine ale preoților și credincioșilor de religie greco-catolică.

În acest scop, s'au dat dispozițiunile necesare la Centrele noastre de îndrumare.

Primiți, Vă rog, Inalt Prea Sfințite, străjerescul nostru salut: Sănătate!

Comandantul Străzii Țării
ss. *Teofil G. Sidorovici*

L. S.

Cluj, din șed. cons., 27 Oct. 1939.

No. 7514/1939

O adresă a Inaltei Curții de Conturi.

Publicăm spre conformare adresa de mai jos a Inaltei Curți de Conturi:

Copie după adresa Inaltei Curți de Conturi No. 44.480/1939.

Revenind la adresa noastră circulară No. 4402 din 30 Ianuarie 1939, pe care o anexăm în copie, avem onoare a vă aduce din nou la cunoștință, că această Curte de Conturi nu va mai da curs cererilor de eliberare de certificate pentru timpul servit de funcționarii publici la diferite autorități, certificate, cari trebuiesc eliberate de autoritățile, unde au mai servit acei funcționari, conform art. 3 al Decretului Lege No. 2207, publicat în Monitorul Oficial, din 7 August 1937.

Curtea de Conturi nu va lua în considerațiune, decât cazurile de forță majoră, cum ar fi distrugerea arhive-

lor provocată de incendii, inundații, etc. Numai pentru aceste cazuri va elibera asemenea certificate și atunci, bineînțeles, dacă va găsi în arhivele sale actele de bază.

Vă rugăm deci a dispune să se comunice aceasta serviciilor Dvs. de personal, pentru a proceda în consecință.

Prim președinte,

(ss) Indescifrabil

Secretar General,

(ss) Indescifrabil

(L. S.)

p. conformitate,

M. Marinescu.

Cluj, din șed. cons., 27 Oct. 1939.

Nr. 7810—1939.

Necrolog.

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Reverendisimul *Ioan c. Botean*, fost protopop al Becleanului a repausat în Domnul în ziua de 19 Septembrie a. c., în anul al 82-lea al vieții și al 47-lea al preoției plinite cu credință și vrednicie.

Onorat Frățiile Voastre veți aduce la altarul Domnului rugăciunile pii îndatinate pentru odihna sufletului adormitului în Hristos Frate.

Din șed. cons. 12 Octomv. 1939.

Nr. 7462.

Concurs la parohii.

Se publică concurs la parohia *Tiha Bârgăului*, vicariatul Rodnei, pe ziua de 1 Decembrie 1939.

Din șed. cons. 2 Noembrie 1939.

Nr. 8094.

Doritorii de-a dobândi aceste beneficii parohiale, să-și înainteze rugărilor la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea oficiului protopopesc competent, — prevăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlar 1938/39 la caz, că școala în anul școlar trecut n'a funcționat atestat oficios, că pruncii totuși au fost catehizați
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugărea.

La rugărilor înainteate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Episcop Iuliu.

PARTEA NEOFICIALĂ

Știri.

Personale. *I. P. S.* nostru *Episcop Iuliu* în cadrele alor două liturghii arhieresti oficiate cu mare solemnitate în Catedrala „Schimbarea la Față”, Duminecă, în 15 Octomvrie și Duminecă, în 29 Octomvrie, a hirotonit într'un preot, la cea dintâi pe clericii *Gârlonța Victor* din arhidieceză și *Deușiu Ion* din eparhia de *Cluj*; iar la cea din urmă pe clericii noștri: *Chira Ion* lic. în teologie și *Morariu Iuliu*. Cu aceste prilejuri *I. P. S.* Sa a rostit bisericii arhipline și două impresionante cuvântări.

Exc. Sa Cortesi, nunțiu Poloniei, la Oradea. Invitat de Excelența Sa P. S. *Valeriu Traian Frențiu*, episcopul român unit din *Oradea*, Ex. Sa I. P. S. *Filippo Cortesi*, nunțiu apostolic în Polonia, refugiat și el odată cu atâția fruntași Polonezi în țara noastră, în 4, 5 și 6 Noemvrie 1939 a vizitat episcopia română unită a acestui municipiu, precum și Academia Teologică, Școala normală română unită de învățători, institutul Notre Dame de Sion și alte așezăminte culturale atârătoare de numita episcopie.

Călăuzit pretutindenii de P. S. Sa episcopul *Frențiu*, precum și de elita clerului său, canonici și profesori de teologie, distinsul oaspete însoțit de **Prelatul Luigi Bozettini**, secretarul Nunțiaturei Apostolice din *București*, a cules în tot locul, dar îndeosebi la Academia Teologică Unită din *Oradea*, cele mai bune impresiuni.

Folosindu-se de această împrejurare, pâr. canonic *I. Georgescu*, președintele comitetului de presă al AGRU-lui, a cerut și a dobândit dela I. P. S. oaspete rândurile ce urmează cărora le facem loc cu deosebită plăcere în coloanele noastre.

„Foarte bucuros urmez — scrie I. P. S. Sa **Cortesi** — „dorința arătată mie de a trimite, precum fac cu aceste rânduri, salutarea mea plină de binecuvântări Presei catolice românești, reprezentată de atâtea publicații săp-

tămânale și lunare.

Nu pot să arăt mai bine dorința mea decât urând să se organizeze în România Presa Bună după asemănarea celei statornicite în Franța, dată drept pildă tuturor țărilor de nemuritorul Papă Pius XI.

Nimic mai trebuincios și mai binefăcător decât lucrul acesta în vremuri ca ale noastre când, în ciocnirea de teorii și sisteme înșelătoare, multora li-se întâmplă să se întrebe, unde e adevărul și binele, unde e greșala și răul.

Să poată Presa Catolică Românească, bine organizată și înaintată, să ridice tot mai sus idealul evanghelic, care înfrățește oameni și popoare în lumina adevărului și a dragostei și, în unitatea credinței lui Cristos, să pregătească izbânzi tot mai mari ale Țării.

Cu această sinceră urare a inimei, doresc să arăt nobilei Națiuni române respectuoasa mea simpatie și totodată recunoștința mea pentru generoasa și buna primire făcută fiilor părăsitei Polonii cari, pe pământul ei primitor, au căutat adăpost prietenesc. (ss). † **F. Cortesi**, arhiepiscop de Sirace, nunțiu apostolic al Poloniei“.

Distincții. Aflăm cu bucurie, că Sf. Părinte dela Roma, a distins cu titlul de **Monsegnior** pe părinții **Ion Cristea** vicerectorul Colegiului Român din Roma și **Augustin Paul** preot în America.

Iată textul integral în traducere românească luat din „Alma Mater”, oficiosul Colegiului De Propaganda Fide nrul din August.

Cităm: „Rev. părinte **Ioan Cristea**, vice-rectorul Colegiului român, a fost făcut Monsegnior.

Rev. părinte **Augustin Paul**, parohul românilor din Box-Sharm (Statele-Unite din America) deasemea a fost făcut Monsegnior, adică **protopop** conform expesiunii folosite în ritul românesc. Ambilor, călduroase felicitări“.

Ne asociem și noi acestor felicitări, cu atât mai vărtos, că unul, cel dintâi a fost secretarul Mitropolitului, al doilea, al I. P. S. Sale Episcopului Hossu.

Chestiuni spirituale pastorale

Ascultarea activă a Sfintei Liturgii

De câte ori ni se dă prilejul, noi preoții suntem gata să arătăm credincioșilor obligația ce le impune Sfânta noastră Biserică de a asculta Sf. Liturgie în Dumineci și în sărbători. Poate le mai explicăm, din când în când, și ce e Sf. Liturgie, din câte părți se compune etc.

Dar înafara de înculcarea obligației de a asculta Sf. Liturgie și înafară de aceste explicații, în general teoretice, mai avem o obligație pe care, din diferite motive, n'o luăm în considerare: și anume de a le arăta *modul cum să asculte Sf. Liturgie*, pentruca, pe de o parte credincioșii noștri să asculte Sf. Liturgie cu plăcere și cu interes, iar pe de altă parte să o înțeleagă și, ascultându-o, să o trăiască.

Sfânta Liturgie se poate asculta *activ* sau *pasiv*. Pentruca cineva să o asculte pasiv, nu e numai decât lipsă să asiste, la Liturgie, de exemplu, dormind, — în acest caz n'o mai ascultă de loc.

O scenă, la care am participat acum câțiva ani la Roma, m'a impresionat profund. Vizitam o biserică veche, una dintre cele mai vechi biserici romane: Sfinții Cozma și Damian. Era timpul Sfintei Liturgii. Biserica era plină de credincioși: bătrâni, bărbați, femei, copii, culți și mai puțin culți. Toți erau în genunchi și cu fețele întoarse spre altarul strălucitor de marmoră bogat ornamentat. Așteptau cu gura căscată, pentruca, terminând preoțul obișnuitele rugăciuni, să răspundă toți în cor sau să cânte *in latinește*.

Cel dintâiu gând ce mi-a trecut atunci prin minte a fost gândul la bisericile noastre, în care poporul are prilejul să asculte Sfânta Liturgie în graiul său viu, și totuș, în cele mai multe cazuri, fiind foarte mulțumit dacă are un preot cântăreț și un cantor bun,

nu mai simte nevoia de a răspunde la Sfânta Liturgie sau de a cânta.

Au trecut ani de atunci, dar gândul nu m'a părăsit.

Pentru a asculta Sfânta Liturgie *activ*, evident că nu e de ajuns a-i face pe credincioși să cânte. Corurile, fala bisericilor noastre, dela orașe mai ales, deși cântă f. activ la Sfânta Liturgie, totuș ascultă Liturgia foarte pasiv — în general.

Ascultarea activă a Sfintei Liturgii va trebui să cuprindă următoarele elemente: 1) Participarea, după posibilitate, a credincioșilor la cântul liturgic; 2) O înțelegere amănunțită a textului liturgic, care adeseori cuprinde în haina cuvintelor, efecte impresionante de devoțiune solidă. 3) Participarea la jertfa, pe care fiecare credincios e obligat să o aducă Domnului. 4) Conștiința că Jertfa de pe Cruce e depozitul darurilor meritate de Isus pentru noi, iar Sfânta Liturgie e mijlocul prin care ne facem părtași acestor daruri. 5) Participarea la ceea ce e complimentul jertfei liturgice: cuminecarea.

1. Cel dintâiu mijloc prin care i-am putea face pe credincioși interesați la Sfânta Liturgie e de a-i face să cânte. *Nu corul, ci poporul*. Cântul religios, prin sine, e o rugăciune; în cazul nostru îl considerăm iusă numai întrucât e un mijloc de a-i face pe credincioși să asculte activ Sfânta Liturgie: să simtă fiecare că și el prestează oarecare efort pentru săvârșirea Sfintei Jertfe; că nu merge la biserică pentru a rămânea privitor ca la teatru, nici să se roage oricum, așa cum se poate ruga în oricare loc, ori chiar la biserică înafara Sfintei Liturgii, ci merge să se roage *împreună cu preotul*, care reprezintă pe Isus și *împreună cu el să aducă Jertfa*, care singură e în stare

să dea lui Dumnezeu *glorie deplină și sufletelor iertare de păcate.*

Poate e greu să disciplinezi tot poporul, să cânte toate cântările. Unde nu se poate face totul se va face în parte. Iar dacă vor fi de aceia cari nu vor putea cânta de loc îi vom învăța să zică cel puțin ca cei doi orbi din Evanghelie „*Indură-te spre noi Fiul lui David*“. Iși vor închipui că Isus trece pe dinaintea lor — adică vor ști că Isus se coboară pe altar — și, având lipsă de binefacerile lui, vor învoaca și ei odată cu cantorul sau cu ceilalți, pe Isus, în gând cel puțin „*Doamne, îndură-Te spre noi*“.

În orice caz, cântul va fi numai un mijloc pentru ascultarea activă a Sfintei Liturgii, nu va fi însăși ascultarea activă.

2. *Explicarea înțelesului* cuvintelor în particular cari se folosesc la Sfânta Liturgie, va ajuta foarte mult la priceperea și participarea activă a credincioșilor la Sfânta Jertfă. Le vom explica, după putință și împrejurări, părți din Sfânta Liturgie. Ne vom întreba bunăoară: credincioșii noștri își dau seama ce însemnează cuvintele cu cari începem Sfânta Liturgie „*Bine este cuvântată Impărăția Tatălui și a Fiului și a Spiritului Sfânt?*“ Cât de mândri nu trebuie să fie ei, cari, din darul lui Isus, care a venit între noi și ne-a descoperit misterul Sfintei Treimi iar pe noi prin Botez ne-a înglobat în acea binecuvântată Impărăție a Tată-

lui și a Fiului și a Spiritului Sfânt?

Îi vom face chiar să mediteze asupra cuvintelor și a rugăciunilor celor mai expresive ale Sf. Liturgii. Le vom pune în vedere cerința primordială pentru rugăciunea lor să fie ascultată: „*Cu pace Domnului să ne rugăm*“

Aci le vom aminti cuvintele Domnului: „*Și când stați de vă rugați, iertați orice aveți împotriva cuiya ca și Părintele Vostru să ierte vouă păcatele voastre*“ (Marc 1,25). Mai mult, ei au adus din belșugul dăruit lor de Domnul darul lor la altar, prescura, dacă n'au putut-o face au adus cel puțin ostenețele lor și faptele bune de peste săptămâne, pentru a le dărui Domnului. Ca să le fie primit darul, le vom aminti ce spune Scriptura: „*Dacă duci darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că frațele tău are ceva împotriva ta, lasă darul tău înaintea altarului și mergi de te împacă întâiu și apoi vină și adă darul tău*“. (Mat. 5, 23—24).

Pe lângă împăcarea cu semenii lor, credincioșii vor avea grijă, la începutul sfintei Liturgii, ca și sufletul lor să fie împăcat cu Dumnezeu. Vor lua aminte deci la cuvintele preotului: „*Pentru pacea de sus și pentru mântuirea sufletelor noastre Domnului să ne rugăm*“

Păr. N. Pura

(Va urma)

Statul și sectarii

(Datorințele noastre)

1. Este recunoscut fără discuție, că sectarismul este una dintre cele mai importante și mai de actualitate probleme, atât din punctul de vedere al religiei, cât și din punct de vedere cetățenesc și al siguranței Statului.

Acum foarte recent, o lege a reglementat această problemă, admitând existența și funcționarea numai a unor secte, desființând altele; ba mai mult, funcționarea sectelor neinterzise încă este condiționată de anumite condițiuni precizate în legea amintită.

Aceste dispoziții s'au dat și s'au publicat numai pentru siguranța Statului; este nu numai dreptul, ci și datorința Statului să intervină, când este în joc interesul său. Reglementarea este bine venită și este necesară stricta observare și executare a măsurilor luate.

2. Dar preștimea nu se poate mulțumi cu atâta, nici n'are voie să se mai desinterezeze de sectarism, crezând că Statul a aranjat totul. — Nu știu, dacă în Țara Românească, există o singură persoană, care să creadă că problema este tranșată și sectarismului definitiv lichidat. Cine cunoaște cât de puțin fanatismul sectarilor și psihologia omenească, își dă seamă numai decât, că pescuitorii în ape turburi vor folosi dispozițiile amintite, erijându-se martiri ai convingerilor religioase și vor întefi focul de sub cenușe. Pentru lichidarea sectarismului și scăparea de primejdia sufletelor credincioase, preoțimea — ajutată de laicii credincioși și zeloși — va trebui să ducă mai de parte lupta împotriva răului, luptă ce nu va trebui să înceteze, decât încetând cauza.

3. Principala datorință a preoțimei este pilda vieții exemplare. Majoritatea sectarilor a părășit Biserica din cauza preotului; ori că viața lui n'a fost conformă cu morală predicată de Evanghelie și de reprezentantul Bisericii; ori că pentru funcțiunile sacre a pretins stole prea mari și n'a fost înțelegător față de necazurile credincioșilor săi nevoiași. Sunt prea rari cazurile seducerii și a convingerii credincioșilor buni cu „argumente“ din S. Scriptură! — Dacă vrem deci să curmăm răul din rădăcină, înainte de toate viața noastră particulară trebuie să fie conformă cu ceiace propovăduim în biserică sau în afară de biserică. În caz contrar se va adevări vechiul dicton: „cuvintele mișcă, pildele atrag.“

4. Predicatorii sectarilor toate funcțiunile: înmormântări, cununii, botezuri, le săvârșesc gratuit; pentru întreținerea lor află alte modalități (cotizații, ajutoare din streinătate). Preoții noștri nu pot renunța la stole, fiind izvor de venit pentru viața de toate zilele, căci lefurile actuale sunt sub-mizerabile. Dar stolele să nu fie prea mari, ci în proporție cu starea materială a credincioșilor; stolele exagerate și chiar și cele prea mari înstreinează sufletele, iar puțină agitație și acuzație are efecte dezastruoase. În unele cazuri de mizerie constatantă (cerșitori etc.) chiar e necesară renunțarea la stolă, căci încăpăținarea de încassare în asemenea cazuri aduc pagube mari și preotu-

lui personal, și Bisericii. — Nu știu dacă în prezent sunt asemenea cazuri, când eram în cura animarum, știam câteva cazuri de asemenea natură.

5. Importanța catehizației regulate și sistematice a celor mici și a celor mari crește, dacă o privim în raport cu sectarii. Adevărurile de credință și de morală trebuie comunicate prin preot, atât celor mici, școlărilor, cât și adulților în biserică și la orice alte ocazii. Dacă ne bazăm pe cunoștințele, ce le câștigă credincioșii în familie și așa pe apucate, slabă nădejde. Vor rămânea ignoranți, sau în cel mai bun caz cu cunoștințe atât de sumare și atât de superficiale, încât orice vânt venit din afară, va clătina lumina credinței lor, și prea ușor va stinge flacăra ei. E necesar — și e primă necesitate — să propunem adevărurile de credință sistematic, nu pe apucate, cu exemple și expuneri, cari să nu treacă nivelul intelectual al credincioșilor *noștri*, (deci acomodare). E necesară reîmprospătarea continuă a cunoștințelor câștigate în teologie, și completarea lor continuă. Dogmele rămân neschimbate, dar se schimbă mereu modul de predare, cunoștințele, descoperirile, exemplele, adevări tocmai ceiace face, ca dogmele să fie cât mai înțelese și cât mai atractiv predate. Nu numai adevărurile dogmatice e nevoie să le comunicăm, ci și adevărurile de morală, creștinismul activ și practic. Amândouă împreună vor face învățutura sistematică a credinței.

Credincioșii, cari sunt bine instruiți, nu vor putea fi convertiți de sectari, și vor fi ajutoarele cele mai prețioase ale preotului în păstrarea credinței adevărate între credincioșii noștri.

6. Se înțelege de sine, că există și alte arme de luptă împotriva sectarilor. Nu pot fi înșirate, fiindcă împrejurările variază după sate sau ținuturi, și atunci și mijloacele de combatere trebuie să varieze. Prudența, tactul și experiențele preotului vor dicta acele arme mai cu efect, decât aceste câteva rânduri, cari au avut ca scop mai mult trezirea interesului și a conștiințelor în problema de importanță generală bisericească.

Statul românesc a făcut în chestia sectarismului, ceiace putea face. Noi nu trebuie să ne oprim, ci dimpotrivă: interesul arătat de Conducătorii Statului față de problema aceasta să ne fie îndemn spre muncă, spre luptă, spre biruință!

Prof. Gh. Pteancu

Baia sufletească

„*Stăpâniți pământul*“, a zis Domnul celor dintâi oameni, cari însă ascultând îndemnul „*celui care nu doarme*“, au călcat porunca Tatălui ceresc.

Poruncă grea, dar nu imposibilă, căci Tatăl ceresc ca un bun părinte, cunoscându-ne, nu ne-a dat poruncă pe care să nu o putem ține. Ne-a înzestrat doară cu toate acelea facultăți, de cari folosindu ne, cu siguranță putem satisface poruncei Dumnezeiești.

„*Stăpâniți pământul*“, trebuie să înțelegem, că suntem chemați să stăpânim nu numai pământul binecuvântat pe care-l călcăm cu picioarele, și carele ne dă pâinea sfântă de toate zilele, muncindu-l, ci trebuie să stăpânim și pământul sufletului nostru.

Acest pământ nu l-au stăpânit cei dintâi oameni — și acest pământ nu-l stăpânim mulți dintre noi, nici astăzi.

În deosebi, în zilele grele prin cari trecem, suntem tentați de „*cel care nu doarme*“, de dușmanul nostru de veci. Suntem atacați și ispitiți din toate părțile în lupta pentru pâinea de toate zilele, dar mai ales în lupta pentru pâinea sufletului. În această luptă grea, de multe ori parecă ne-am poticni, dacă nu au avea ajutorul Domnului.

Între astfel de împrejurări, au fost și sunt foarte binevenite exercițiile spirituale, orânduite de mai marii noștrii. Așa au fost și exercițiile sufletești din vara acestui an. Încostabil, că avem mare nevoie, să ne retragem din când în când din sgomotul lumii, din îmbulzeala ocupațiilor religioase și să ne ocupăm numai și numai de *sufletul nostru*, de schinteia dumnezească din noi.

„*Un lucru trebuiește*“, lucru lăudat de însuși Mântuitorul Isus, căci a zis: „*acesta nu se va lua dela dânsa*“, dela Maria sora Martei. Sufletul trebuie întărit, însănătoșat, iar aceasta se face în exercițiile spirituale.

Deosebit de reconfortante au fost exercițiile din vara acestui an, conduse din grația Excelenței Sale, de către părintele ieromonah *Leon Man*. Căci părintele *Leon Man* a grăit ca un frate către frați, dând celor aproape 150 preoți, din cele două serii, *într-adevăr prețioase îndrumări și sfaturi duhovnicești*. Prin multele pilde, cu cari și-a ilustrat și documentat adevărurile expuse, pilde culese din o bogată experiență duhovnicească trăită aici și în lumea nouă de peste Ocean, a isbutit nu numai să între, dar să și miște sufletele ascultătorilor spre o viață sufletească mai intensă.

Cu multă bucurie s'a putut vedea, cum preoți gârboviți de vreme, alături de cei

tineri, sorbeau povețele înțelepte, dându-și seama, de *inalta și greaua misiune* ce le-a fost încredințată de Domnul.

A fost fără îndoială mult și prețios rodul acestor deprinderi sufletești. Păr. *Leon Man*, oratorul bisericesc probat, care de trei decenii și-a dovedit cu prisosință priceperea și destoinicia în cultivarea agrului sufletească, atât al credincioșilor cât și al slujitorilor Domnului, să fie mângăiat: sămânța cuvântului Dumnezeiesc, aruncată și cu acest prilej, a căzut în pământ aducător de rod mult.

Frumoasele cuvinte de mulțumită, adresate Excelenței Sale, Domnului Episcop, comandantul suprem al acestor exerciții, precum și păr. conducător *Leon Man*, de către păr. canonic *Dr. Titus Mălaiu* și păr. protopop *V. Micușan*, aleșii preoțimeii, au fost cea mai sinceră expresie a sentimentelor, cari copleșiau sufletele ascultătorilor.

Pr. PETRU DOMȘA.

Tabloul participanților cu exerciții va apărea în alt număr.

Bibliografie.

Cărți de religie.

Am petrecut vre-o câteva ceasuri de cea mai mare plăcere sufletească cetind și recitind cărțile catehetice de curs primar ale păr. *Dr. Nicolae Brînzeu*, prepozitul capitulului dela Lugoj. Sunt cărți, cum rar am găsit în domeniul catehismului. E rezultatul unei munci sirguincioase de mai bine de 30 de ani și constatăm cu bucurie, că Dumnezeu a încununat aceasta muncă răsplătindu-o cu îmbelșugare.

Păr. *Brînzeu* a ținut seamă de tot ce cere situația Bisericii noastre în Ardeal, de starea religioasă și morală a poporului nostru, de bagajul de cunoștințe, cu cari vine copilul din familie la școală și a ținut seamă de cerințele școlii active și de progresele pedagogiei moderne și îndeosebi de progresele pedagogiei religioase.

Astfel ne-a dat manuale potrivite pentru copilașii noștri, cari treptat-treptat conduc pe elev tot mai adânc în tainele învățaturii creștine, urmând cu tenacitate ținta supremă: a face buni creștini și buni Români, pentru cari, „gata la datorie“ să nu fie numai o vorbă, ci o realitate.

Cărțile păr. *Brînzeu*, sunt scrise cu mare grijă, ținând seamă de programa analitică și de priceperea copiilor. Stilul clar, limba po-

porală, ajutate de tiparul frumos și ilustrațiile atrăgătoare vor face din manualele sale pentru cursul primar nește cărți plăcute și scumpe. Credem însă, că „Impărate ceresc” și „Preasfântă Treime” ar trebui lăsate pentru clasa a doua. (La o nouă ediție „Impărate ceresc” să se tipăriască așa cum se găsește în cărțile liturgice.)

Păr. *Brânzeu*, ține seamă și de greutatea catehetului, mai cu seamă de ale catehetului începător, tipărind și ediții pentru cate-

heți. Tinerii vor avea în aceste manuale un bun și credincios îndrumător, iar cei mai în etate vor găsi un — binevoitor corector. Toți vor profita și mai mult vor profita copilașii cari vor fi împărtașiți de o catehizie bună, corectă și temeinică. Urmând sfaturile păr. *Brânzeu* ora de religie va fi o oră de muncă plăcută, săvârșită cu voie bună pentru mărirea lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor.

Op.

LIBRĂRIA DIECEZANĂ

are în depozit un mare asortiment de

cărți de predici originale și traduceri

din autori străini cu renume.

Dispune de diferite *cărți de rugăciuni*, pentru mici și mari. Are încă pe lângă prețurile vechi, foarte reduse, câteva rânduri de ornate sacre. Astăzi materialul nu se mai poate căpăta pentru preț, cu care dăm ornatele confecționate după ritul nostru. Librăria este asortată și cu *toate cărțile de religie*, pentru clasele primare. *Librăria Diecezană* are depozitul cărților *Ilustrității Sale Dr. Brânzeu* pentru toată eparhia de Cluj-Gherla. A se cere și prin poștă. Executăm momentan orice comandă. Direcțiunna.